El bombó de ‘L'avar'

Joan Pera retorna al drama encarnant Harpagon, l'avar que només estima els diners, en un muntatge ambiciós que s'estrena avui al Goya i que es podrà veure fins a l'1 de maig

Joan Pera és un veteraníssim actor que apareix fent tàndem amb Paco Morán a La extraña pareja i, molt més enrere encara, amb Joan Capri i aquell Dr. Caparrós de TVE a Catalunya. La seva vis còmica està absolutament contrastada, però també el seu bagatge dramàtic. Directors exigents com Ricard Salvat el seguien i reverenciaven, tot i que es decantés més per Brecht i el teatre compromès alemany que no pas pel teatre de bulevard. De fet, Pera ja ha demostrat la seva vàlua en films dramàtics com ara Forasters (2008), en què Ventura Pons adaptava l'obra homònima de Sergi Belbel (Sala Petita, TNC, 2004), i en un experiment a cavall del cinema i el teatre amb La Fura dels Baus, que adaptaven un Terra Baixa molt particular a la Biblioteca de Catalunya, titulat Terra baixa (reload), el 2011. Ara Joan Pera és Harpagon, un avar fins a l'extrem que, en paraules del director, Josep Maria Mestres, “és menyspreable però cau simpàtic, empatitza”. L'avar s'estrena avui al Goya i estarà en cartell fins a l'1 de maig.

Molière desenvolupa en aquest drama un artefacte sobre “l'escola de la mentida”

Joan Pera ens remet al joc per explicar per què li agrada el teatre. Per ell, el gran secret d'un actor és trobar la manera de connectar amb el públic. Ara el repte –“la meva aventura”– és seguir-hi connectant amb un personatge molt més complex. Pera entén que tothom té un Harpagon dins seu, perquè tothom té desig pels diners, el que passa és que el que varia és el grau. Però Pera no es vol quedar en l'arquetip i ha volgut construir el seu personatge des de la humanitat.

El Goya, que va inaugurar la seva nova època sota l'impuls de Focus i amb la direcció de Josep Maria Pou la tardor del 2008, sempre havia presentat muntatges de clàssics contemporanis internacionals. Ara fan la primera excepció amb aquesta peça de Molière, amb una aparença de versemblança. Sense voler complir amb el rigorós “codi BBC” en el vestuari –segons comenta Mestres–, la semblança és que l'acció es produeix al segle XVII de la França aristocràtica. L'espai escènic planteja una mena d'embolcall daurat que, a mesura que avança l'obra, mostra el bombó que hi ha a dins: “Com un Ferrero Rocher”, comenta explícit el director.

Aquest avar que dissenya Molière va més enllà del que posteriorment versionaria Charles Dickens, amb un altre mític avar: Mr. Scrooge la nit de Nadal. Molière situa un subtítol revelador en aquesta peça –que escrivia i adaptava a mesura que la seva pròpia companyia la contrastava amb el públic–: L'escola de la mentida. I és aquest art, el de mentir, el que obre la porta a un camp molt més ampli perquè tots els personatges que apareixen en el muntatge tinguin una mentalitat complexa. Joan Pera insisteix que “no cal” millorar el text –amb referència a les improvisacions habituals en les comèdies–. I es deixa seduir per aquest món obscur que insinua Molière.

La insolidaritat és avarícia

Josep Maria Mestres considera que és molt necessària aquesta posada en escena, sobretot després de comprovar com els ciutadans europeus s'han convertit, en general, en una comunitat insolidària incapaç d'acollir uns refugiats que fugen en massa dels seus països com a conseqüència de les guerres. El director, que torna al

Goya després de l'èxit que va tenir en aquesta mateixa sala amb Un marit ideal (2009), d'Oscar Wilde, disposa d'un repartiment molt ampli d'actors: a més de Joan Pera, s'hi afegeix l'experiència de Josep Minguell i Manel Dueso, que alhora contrasta amb la joventut de la resta del repartiment: Manu Fullola, Júlia Barceló, Ricard Farré, Elena Tarrats, Alba Florejachs, Òscar Castellví i Xavi Francés. Dueso celebra aquesta trobada intergeneracional: “Entre tots hem de recuperar el joc.”

Publicat a:
-El Punt Avui. Comarques Gironines 16-02-2016 Pàgina 40
-El Punt Avui. Barcelona 16-02-2016 Pàgina 28
-El Punt Avui. Camp i Ebre 16-02-2016 Pàgina 28
-El Punt Avui. Lleida 16-02-2016 Pàgina 28
-El Punt Avui. Maresme 16-02-2016 Pàgina 28

Font del document:
http://www.elpuntavui.cat/noticia/article/5-cultura/19-cultura/941906-el-bombo-de-llavar.html?piwik_campaign=rss&piwik_kwd=nacional&utm_source=rss&utm_medium=nacional&utm_campaign=rss&f=El+Punt+Avui